

อิทธิพลของเจน แอร์ ของชาร์ลอตต์ บรองเต และรีเบกกา ของดาฟเน ดู โมริเย
ที่มีต่อนวนิยายไทย

นางคลอพร ราชิตี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2546
ISBN : 974-17-4968-6
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I21556611

THE INFLUENCE OF CHARLOTTE BRONTË' S *JANE EYRE* AND
DAPHNE DU MAURIER' S *REBECCA* ON THAI NOVELS

Mrs. Kloporn Rasidee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Comparative Literature

Department of Comparative Literature

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic year 2003

ISBN : 974-17-4968-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ อธิพิพลของเจน แอร์ ของชาร์ลอตต์ บรองเต และรีเบกกาของ
ดาฟเน ดู โมริเย ที่มีต่อนวนิยายไทย
โดย นางคลอพร ราชิตี
สาขาวิชา วรรณคดีเปรียบเทียบ
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. อนงค์นาฏ เถกิงวิทย์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... *นางสาวกัญญา* คณะบดีคณะอักษรศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว.กัลยา ติงศรัทภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *ดร.ตรีศิลป์ บุญขจร* ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตรีศิลป์ บุญขจร)

..... *ดร.อนงค์นาฏ เถกิงวิทย์* อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. อนงค์นาฏ เถกิงวิทย์)

..... *ดร.กมลวรรณ ตระกูล* กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ม.ร.ว.กมลวรรณ ตระกูล)

คอลลพอร์ ราชิตี : อิทธิพลของเจน แอร์ ของชาร์ลอตต์ บรอนเต และรีเบกกาของดอฟเน ดูโมริเย ที่มีต่อนวนิยายไทย (THE INFLUENCE OF CHARLOTTE BRONTË' S JANE EYRE AND DAPHNE DU MAURIER' S REBECCA ON THAI NOVELS) อ.ที่ปรึกษา :
 รัช. ดร.อนงค์นาฏ เกกิงวิทย์, 162 หน้า. ISBN : 974-17-4968-6

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งนำเสนอว่านวนิยายเรื่องเจน แอร์ ของชาร์ลอตต์ บรอนเตและรีเบกกาของดอฟเน ดูโมริเย มีอิทธิพลในการสร้างสรรค์นวนิยายกอธิคแนวพาฝันของไทย อิทธิพลนั้นปรากฏอยู่ในโครงเรื่อง แนวคิด ตัวละคร และฉาก แต่ด้วยค่านิยมและสังคมที่แตกต่างกันทำให้นวนิยายกอธิคแนวพาฝันของไทยมีลักษณะแตกต่างออกไป

นวนิยายเรื่องเจน แอร์ สร้างสูตรในการเขียนนวนิยายกอธิคแนวใหม่ด้วยลักษณะสามประการคือ ภาพลักษณ์ของตัวละครเอกฝ่ายหญิงที่ต่างไปจากชนบ ความรักต่างศักดิ์ของชายเจ้าของคฤหาสน์ กับครูสอนประจำบ้านและการสร้างปมปริศนาภายในคฤหาสน์ นวนิยายเรื่องรีเบกกา นำสูตรของชาร์ลอตต์ บรอนเตมาใช้และเพิ่มกลวิธีในแนวสืบสวนการฆาตกรรม นวนิยายทั้งสองเรื่องเสนอแนวคิดการให้ความสำคัญกับตัวตนของผู้หญิงและแสดงความเป็นนวนิยายกอธิคแนวใหม่ที่แสดงให้เห็นความซับซ้อนภายในใจของมนุษย์ ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้นวนิยายทั้งสองเรื่องใช้ชื่อเรื่องตามชื่อของตัวละคร ขณะที่นวนิยายของไทยให้ความสำคัญกับการนำเสนอเนื้อเรื่องมากกว่าจึงนิยมตั้งชื่อนวนิยายตามสถานที่สำคัญของเรื่อง นอกจากนี้คุณค่าทางความบันเทิงแล้ว นวนิยายยังแสดงคุณค่าทางด้านแนวคิดเรื่องความรักและชีวิตโดยสะท้อนผ่านตัวละคร กล่าวคือรักแท้สามารถเอาชนะอุปสรรคโดยมีมโนธรรมเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึง ผลของการดำเนินชีวิตที่ผิดพลาดเพราะกิเลสตัณหาจนละเลยสิ่งที่ตั้งตามจนทำให้ชีวิตพบกับความหายนะในที่สุด นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่าคุณค่าของผู้หญิงอยู่ที่ความเป็นกุลสตรี โดยดำเนินเรื่องด้วยการใช้ฉากและบรรยากาศอย่างไทย บางครั้งนำเรื่องผีและวิญญาณรวมทั้งความเชื่อในเรื่องกรรมมาใช้ นวนิยายกอธิคแนวนี้ของไทยมีเสน่ห์ตรงที่นำเรื่องราวของความรักมารวมกับความลึกลับและการจบเรื่องด้วยความสมหวังของตัวละครเอก

ภาควิชา	วรรณคดีเปรียบเทียบ	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชา	วรรณคดีเปรียบเทียบ	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา <i>Ammy Theew</i>
ปีการศึกษา	2546	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

4480110022 MAJOR : COMPARATIVELITERATURE

KEYWORD: GOTHIC ROMANCE / THAI NOVELS

KLOPORN RASIDEE : THE INFLUENCE OF CHARLOTTE BRONTË' S
JANE EYRE AND DAPHNE DU MAURIER' S *REBECCA* ON THAI NOVELS.

THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. ANONGNAT THAKOENGWIT, Ph.D. 162 pp.

ISBN : 974-17-4968-6

This thesis explores the influence of Charlotte Bronte's *Jane Eyre* and Daphne du Maurier's *Rebecca* on the production of Thai gothic romance. The influence of the two novels on Thai gothic romance is found in the ways in which Thai authors create plots, themes, characters, and settings of their novels. However, due to differences in values and culture between Thai and Western society, Thai gothic romance has its own distinctive characteristics.

The study analyzes the writing formula of Western gothic romance in *Jane Eyre* and *Rebecca*. Emerging from Brontë's *Jane Eyre* are three significant elements of gothic romance: a non-traditional image of female protagonist, an unequal socio-economic status of the lovers, and mysteries inside the mansion. In *Rebecca*, Maurier adapted Brontë's writing formula but supplemented it with the murder plot. With the emphasis on the significant role played by the female character and on the complexities of human psyche, the novels are accordingly named after their female protagonist. On the other hand, Thai authors of gothic romance choose the place name rather than the name of female protagonist as the title of their novels. Besides pleasure, other values of Thai gothic romance include the ideas of love and life expressed through characterization. Namely, true love guided by conscience will conquer all while life full of greed and vicious desires will ultimately lead to destruction. Moreover, the authors use traditional Thai atmosphere and setting to show how female virtue lies in proper behavior and good manners. Ghosts, spirits, and the Buddhist belief in *Karma* are occasionally employed in the novels. In effect, the charming beauty of Thai gothic romance results from a mixture of romance and mysteries and a plot story with a happy ending.

Department Comparative Literature
 Field of study Comparative Literature
 Academic year 2003

Student's signature
 Advisor's signature *Anongnat Thakoengwit*
 Co-advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ดร.อนงค์นาฏ เถกิงวิทย์ ที่จุดประกายให้เกิดหัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้และกรุณาให้คำปรึกษาแนะนำและให้กำลังใจตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์รองศาสตราจารย์ดร.ตรีศิลป์ บุญขจร ประธานกรรมการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ม.ร.ว.ก้องกาญจน์ ตะเวทีกุล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณคณาจารย์ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ อาจารย์ดร.วรุณี อุดมศิลป์ อาจารย์ภาวรรณ หมอกยา อาจารย์ถนอมนวล หิรัญเทพ และอาจารย์ศิริพร ศรีวรกานต์ ที่ประสาทวิชาความรู้และให้คำปรึกษา ขอขอบคุณอาจารย์ดร.ชุตินา ประกาศวุฒิสาร ที่ได้กรุณาตรวจและแก้ไขบทคัดย่อให้

ขอบคุณเจ้าหน้าที่ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ คุณสุนิสา ศรีเจริญ และคุณวลัยลักษณ์ ตรงจิตติปัญญา ที่ช่วยแนะนำและดูแลเรื่องเอกสารและงานธุรการ

ขอบคุณน้องๆ เพื่อนร่วมชั้น ยืนต้น ต้น ไอ้ต ตุ๊ก อาร์ม ชูยและเป้ ที่คอยให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ขณะที่เรียนและเขียนวิทยานิพนธ์

ขอบคุณพ่อ แม่ พี่ น้อง ครอบครัวและเพื่อนที่ทำงานที่ให้กำลังใจตลอดมา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
บทนำ	
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 งานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	5
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
1.4 สมมติฐานของการศึกษา.....	8
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	8
1.6 วิธีดำเนินการวิจัย.....	9
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
บทที่ 2 นวนิยายกอธิคแนวพาฝันของตะวันตกที่เป็นต้นแบบของนวนิยายไทย	10
2.1 องค์ประกอบของนวนิยายกอธิค	11
2.1.1 นวนิยายกอธิคแนวลึกลับเหนือธรรมชาติ(Black novel)	12
2.1.2 นวนิยายกอธิคแนวพาฝัน(Sentimental gothic novel)	13
- นวนิยายกอธิคแนวพาฝัน (Gothic romance).....	15
2.2 เจน แอร์(Jane Eyre) นวนิยายกอธิคแนวพาฝัน ของ ชาร์ลลอตต์ บรองเต	18
2.3 ลักษณะเฉพาะที่กลายเป็นสูตรแบบเจน แอร์	22
2.3.1 การให้ภาพลักษณ์ใหม่ของตัวละครเอกหญิง	24
2.3.2 การนำเรื่องรักต่างศักดิ์มาใช้ในลักษณะพาฝัน	32
2.3.3 การสร้างปมปริศนาที่เกี่ยวข้องกับตัวละครเอกฝ่ายชาย.....	36
2.4 รีเบกกา(Rebecca)ของดาฟเน คู โมริเยและการสืบทอดนวนิยายกอธิคแนวพาฝัน.....	39
2.4.1 เนื้อเรื่องของนวนิยายและกลวิธีการประพันธ์ที่เข้าถึงผู้อ่าน.....	41
2.4.2 การแสวงหาตัวตนของสตรี.....	46

บทที่ 3. อิทธิพลนวนิยายต้นแบบเรื่อง <i>Jane Eyre</i> และเรื่อง <i>Rebecca</i> ที่มีต่อนวนิยายไทย	52
3.1 อิทธิพลด้านโครงเรื่อง.....	52
3.1.1 การเปิดเรื่อง : ขั้นตอนของการเปิดตัวละครเอกหญิง.....	54
3.1.2 การผูกปมของเรื่องด้วยการสร้างปมปริศนา.....	64
3.1.3 การคลายปม : การปิดเรื่อง	73
3.2 อิทธิพลด้านแนวคิด	82
3.2.1 แนวคิดเรื่องความรัก	82
3.2.1.1 รักแท้สามารถเอาชนะอุปสรรคได้	83
3.2.1.2 มโนธรรมอยู่เหนือความรัก	88
3.2.2 แนวคิดเรื่องชีวิต.....	91
3.2.2.1 การดำเนินชีวิตด้วยความสุขุมรอบคอบ.....	92
3.2.2.2 การดำเนินชีวิตด้วยความอดทนอดกลั้นต่ออุปสรรค	94
3.3 อิทธิพลด้านการสร้างตัวละคร	96
3.3.1 ตัวละครเอกหญิงเป็นลูกกำพร้า	97
3.3.2 ตัวละครเอกชายที่มีปมปริศนา.....	103
3.3.3 ตัวละครรองตามลักษณะของนวนิยายกอธิค	107
3.3.3.1 ตัวละครเด็ก คนเสียสติหรือคนป่วย	107
3.3.3.2 แม่บ้าน	112
3.4 อิทธิพลด้านฉากและบรรยากาศ	115
3.4.1 การให้ความสำคัญกับสถานที่	116
3.4.2 บรรยากาศตามลักษณะของนวนิยายกอธิค.....	121
บทที่ 4 นวนิยายกอธิคแนวพาฝันของไทย	125
4.1 ลักษณะการตั้งชื่อเรื่อง.....	125
4.2 นวนิยายกอธิคของไทย : นวนิยายรัก.....	131
4.3 แนวคิดในนวนิยายกอธิคแนวพาฝันของไทย.....	135
4.3.1 แนวคิดเรื่องคุณค่าของมนุษย์อยู่ที่ความดีงาม.....	135
4.3.2 แนวคิดเรื่องการเดินทางชีวิตที่ผิดพลาดเพราะกิเลสตัณหา.....	138
4.3.3 แนวคิดเรื่องคุณค่าของผู้หญิงอยู่ที่ความเป็นกุลสตรี.....	139
4.4 การสร้างตัวละคร.....	141
4.4.1 ตัวละครฝ่ายดี	141
4.4.2 ตัวละครฝ่ายร้าย	145

4.5 การสร้างฉากและบรรยากาศของลักษณะเหนือธรรมชาติตามความเชื่อดั้งเดิม	
ของไทย.....	146
4.5.1 ความเชื่อในเรื่องผีและวิญญาณ	147
4.5.2 ความเชื่อในเรื่องกรรม.....	152
บทสรุป	156
รายการอ้างอิง	160
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	162